

ת"פ 24420/01/20 - מדינת ישראל נגד מוחמד אבו סנינה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 24420-01-20 מדינת ישראל נ' אבו סנינה(עציר)

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד שירה גרין

המאשימה

נגד

מוחמד אבו סנינה ע"י עו"ד ראמי עותמאן

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של החזקת נשק ושיבוש מהלכי משפט. על פי עובדות האישום, בתקופה שקדמה ליום 1.1.20 החזיק הנאשם בביתו את כלי הנשק והתחמושת הבאים:

1. אקדח תופי מסוג אנפילד טעון בששה כדורים.
2. אקדח חצי אוטומטי מסוג FN אשר המספר הסדורי שלו נמחק, ומחסנית תואמת ובה שבעה כדורים.
3. שני רובי ציד מאולתרים.
4. מטען חבלה עשוי צינור מתכת באורך 10 ס"מ ובו 27 גרם חומר נפץ.
5. שרשרת כדורים למקלע כבד, 12 כדורים בקוטר 9 מ"מ, 14 כדורים לרובה ציד ו- 17 כדורים מסוג לא ידוע.

ביום 1.1.20 בשעה 4:10 הגיעו כוחות משטרה לביתו של הנאשם, והנאשם זרק מחלון ביתו שני תיקים שהיו בו, על מנת לשבש את ההליך בעניינו.

הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר דיוני אשר כלל תיקונים בכתב האישום, ללא הסכמה בשאלת העונש.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, המתבטאת בריבוי כלי הנשק שהחזיק ופוטנציאל הנזק הטמון בהם, לא רק לציבור כולו, אלא גם לבני משפחתו של הנאשם שבביתם הוחזק הנשק. כמו כן הפנתה למגמת ההחמרה בעבירות נשק העולה מפסיקת בית המשפט העליון. לאור אלה בקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם הוא מאסר לתקופה שבין ארבע לשבע שנים.

בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהן גילו הצעיר והעדר הרשעות קודמות, בקשה להטיל עליו עונש של חמש שנות מאסר.

ב"כ הנאשם טען, כי לאור הפסיקה הנוהגת, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם נמוך במידה ניכרת מזה שהמאשימה טענה לו, ואמור לעמוד על מאסר לתקופה שבין שנה וחצי לשלוש שנים. את הדגש בדבריו שם על נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, ובעיקר על גילו הצעיר והעובדה שהודה במיוחס לו וקיבל אחריות למעשיו.

לאור אלה ביקש להקל עם הנאשם ולהשית עליו עונש בתחתיתו של כל מתחם שיקבע.

ב"כ שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בעמדותיהם.

הנאשם אמר את המילה האחרונה. לדבריו מצא את התיק ולקח אותו לביתו בלי לדעת שיש בו מטען חבלה, והוא מצטער על מעשיו ועל כך שלא דיווח למשטרה על מציאת התיק.

מתחם העונש ההולם

הנאשם החזיק בביתו ארסנל שלם: מטען חבלה, שני אקדחים טעונים כדורים, שני רובי ציד מאולתרים ותחמושת ובכך פגע בערך המוגן החשוב מכל, של שמירה על חיי אדם. החזקת נשק מקפלת בתוכה סיכון ממשי, כי הנשק ישמש לביצוע עבירות פליליות או מעשי טרור, ובכך יביא לקיפוח נפש. כמו כן החזקת מטען חבלה בצמוד לבית מגורים כרוכה גם בסיכון כי יתפוצץ ויפגע בדייריו.

באופן עקיף עבירה זו גם מהווה קריאת תיגר על שלטון החוק, שהרי המדינה היא הריבון והיא שרשאית לקבוע מי ישא נשק ולאילו מטרה - כעולה ממיקום העבירה בפרק ח' לחוק העונשין, הדן בעבירות שענינן "פגיעה בסדרי המשטר והחברה". קריאת התיגר על שלטון החוק עולה גם מכך שהנאשם זרק מחלון ביתו שני תיקים על מנת לשבש הליך שיפוטי בעניינו.

בית המשפט העליון עמד בשורה ארוכה של פסקי דין על חומרתן הרבה של עבירות הנשק והסכנה לשלום הציבור וביטחונם הטמונה בהן. ר' לעניין זה ע"פ 3877/16 ג'באלינ' מדינת ישראל (פסקה 6 לפסק דינו של כב' הש' חיות, כתוארה אז):

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על החומרה היתרה הגלומה בביצוע עבירות בנשק ובכללן העבירה של החזקת נשק או נשיאתו שלא כדין. עבירות אלה מקימות סיכון חמור לשלום הציבור וביטחונם ומחייבות ליתן ביטוי עונשי הולם ומרתיע באמצעות הרחקת מבצע העבירה מן החברה לתקופת מאסר ממשית לריצוי בפועל... עוד נפסק כי חומרתן של העבירות בנשק אינה מסתכמת רק בנזק שאירע בפועל, כי אם בפוטנציאל הנזק הנובע מאותן עבירות".

בע"פ 2564/19 איברהים אזברגה נ' מדינת ישראל (פסקה 10 לפסק דינה של כב' הש' ברון) נקבע כי עבירות הנשק מצדיקות עונש מאחורי סורג וברח וזאת גם כאשר מדובר בנאשמים ללא עבר פלילי:

"קיימת בפסיקה מגמת החמרה ברמת הענישה של המעורבים בעבירות נשק תוך מתן ביטוי עונשי הולם לסכנה הנשקפת מהן; וזאת במטרה להרתיע את היחיד והרבים גם יחד מפני ביצוען. ברירת המחדל בעבירות נשק היא אפוא מאסר בפועל גם כאשר הנאשם נעדר עבר פלילי, כבענייננו".

לעניין החומרה היתרה הנובעת להחזקת מטעני חבלה, ר' למשל ת"פ (מחוזי ב"ש) 56232-12-14 מכלוף, שם נקבע:

"מטעני חבלה מטבעם אינם משמשים את העבריינים להגנה עצמית, אלא למעשי תקיפה אלימים אכזריים ומסוכנים מאין כמותם. בהקשר זה אין כל מקום להתחשבות, הבנה או סלחנות ויש לטפל בתופעה ביד קשה ולמצות את חומר הדין כלפי כל אחת מהחוליות בשרשרת ההכנה, ההספקה והשימוש במטעני חבלה. ולדידי, אין להירתע מהטלת עונשי המאסר המירביים האפשריים".

לא נתתי משקל רב לדברי הנאשם, כי מצא את הנשק וכי טעותו התמצתה בכך שלא פנה למשטרה: הדין נגזר על פי עובדות האישום, אשר אינן מתייחסות לאופן בו הגיע הנשק לרשותו של הנאשם. כמו כן, הנאשם בחר להעלות את דבריו במסגרת המילה האחרונה, מבלי להעמידם למבחן של חקירה נגדית, ומשקל הדברים בהתאם.

רמת הענישה הנוהגת בעבירות של החזקת כלי נשק ומטעני חבלה, משתקפת בפסקי הדין הבאים:

ברע"פ 8730/18 מרשה (24.1.19) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם צעיר שהחזיק בביתו אקדח עם מחסנית תואמת שנגנב בשנת 2007 מבעליו החוקיים. בית המשפט העליון אישר החמרה בעונשו של אותו נאשם, מששה חודשי מאסר בעבודות שירות לשמונה חודשי מאסר ממש וקבע, כי בהחמרת עונשו של המערער למאסר בפועל למרות שמדובר בתקופה שניתן לשאת בה בעבודות שירות "... מצויה אמירה ערכית נכונה, שדינו של מי ששלח ידו בהחזקת נשק, למאסר ממש ולא כזה שירוצה על דרך של עבודות שירות" [פסקה 8 להחלטתו של כב' הש' קרא].

ברע"פ 1246/17 מטר (פורסם בנבו, 12.3.2017) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בהחזקת אקדח ותחמושת בביתו. בית המשפט המחוזי החמיר בענשו של אותו נאשם וגזר עליו תשעה חודשי מאסר ממש במקום ששה חודשים בדרך של עבודות שירות שהוטל על ידי בית המשפט השלום.

בע"פ 8846/15 דראז (פורסם בנבו, 13.3.16) - נדחה ערעורו של נאשם שנגזרו עליו שמונה חודשי מאסר בגין החזקה של אקדח ותחמושת והפרעה לשוטר.

בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 56010-03-18 אלאסד (27.6.18) - דחה בית המשפט המחוזי ערעורו של נאשם כבן 50, אשר החזיק בביתו אקדח ללא תחמושת ונדון לתשעה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בעפג (ב"ש) 56305-02-20 אלקריעאן (18.8.20) - נדון נאשם ללא עבר פלילי שברכבו נמצא אקדח ומחסנית. בית משפט השלום קבע מתחם של 15-30 חודשי מאסר וגזר על הנאשם עונש של 15 חודשי מאסר והורה על חילוט מכוניתו. בית המשפט המחוזי הפחית את העונש ל-12 חודשי מאסר.

בעפג (חי') 23517-02-20 זיד אחמד זיד אלכילאני (28.7.20) - נדון עניינו של נאשם שהחזיק בביתו אקדח, מחסנית ותחמושת. בית משפט השלום קבע מתחם של 6-15 חודשי מאסר וגזר על הנאשם עונש של 8 חודשי עבודות שירות. בית המשפט המחוזי החמיר את ענשו של הנאשם וגזר עליו עשרה חודשי מאסר.

ברע"פ 2406/16 יונגר (29.9.16) - נדון עניינו של נאשם שהורשע לאחר שמיעת ראיות בכך שהחזיק במטען מאולתר בצמוד למשרדו שנמצא מתחת לאולם ספורט המשמש תלמידי חטיבת ביניים. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם של שנתיים עד חמש שנים מאסר וגזר עונש של 4 שנות מאסר וענישה נלווית וגזר הדין אושר בשתי ערכאות הערעור.

בעפ"ג (מרכז) 27417-11-15 עבד אל רחים (17.1.16) - נדון עניינו שלנאשם שהודה כי החזיק רובה ציד, תת מקלע עוזי, חלקי נשק ותחמושת. בית משפט השלום גזר על הנאשם 14 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם הוא 18-36 חודשי מאסר, החמיר בעונשו של הנאשם וגזר עליו 20 חודשי מאסר.

בת"פ (מחוזי ב"ש) 21139-04-17 יעקב (03.12.2018) - נדון עניינו של נאשם, צעיר בן 22 ללא עבר פלילי, שהודה במסגרת הסדר שהחזיק יחד עם אחרים מטען חבלה מאולתר (ובו כ-12 ג' חומר נפץ) ומסר אותו לסוכן משטרה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם של 18-36 לעבירת הנשק וגזר על הנאשם 32 חודשי מאסר (הנאשם צירף תיקים נוספים).

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את חומרת מעשיו של הנאשם, המתבטאת בריבוי כלי הנשק וגיוונם, אופן ההחזקה (בבית מגורים) והחזקת מטען חבלה, וכן את רמת הענישה הנוהגת. בשים לב לכל אלה, מתחם העונש ההולם את המעשים הוא מאסר, לתקופה שבין שנתיים וחצי לחמש וחצי שנים ועונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1997, נשוי ללא ילדים, קודם למעצרו עבד כחשמלאי ואין לחובתו הרשעות קודמות.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עלה, כי למד עד גיל 15 ואז החל לעבוד על מנת לסייע בפרנסת המשפחה. מלבד זאת לא עלו נתונים חריגים. הנאשם קיבל בפני שירות המבחן אחריות על העבירה, אם כי הכחיש שהחזיק מטען חבלה, וטען כי אינו יודע מה זה. הנאשם אמר, שראה שני אנשים רעולי פנים אשר הניחו בצד פחי האשפה שליד ביתו שני תיקים, פתח את התיקים ומצא בהם נשק. לדבריו אסף את הנשק מחשש שיסכן את ילדי השכונה ומחשש שהמשטרה תקשר אותו לנשק. הנאשם אמר כי לא פנה למשטרה, משום שחשש להתפס על ידי סביבתו כ"מלשין", ולכן החזיק את הנשק בסלון ביתו למשך כחודש. כפי שצינתי למעלה, משהנאשם לא העמיד את הסברו למבחן של חקירה נגדית, משקל הדברים אינו רב.

בצד החיוב, שירות המבחן הפנה לכך שמדובר באדם צעיר אשר זו הסתבכותו הראשונה וכי קודם לאירוע הוא תפקד באופן תקין. מנגד, השירות העריך כי הנאשם אינו מודע לחומרת מעשיו ומתקשה להפעיל שיקול דעת ולהמנע ממצבים מסכנים.

שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית, והמליץ להטיל עונש אשר יציב לנאשם גבולות וירתיע אותו, אך להמנע מחשיפה ממושכת שלו לחברה עבריינית. כמו כן השירות המליץ לשלב אותו בטיפול במסגרת המאסר, על מנת לתת לו כלים להמנע בעתיד מהסתבכויות דומות.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו, גילו הצעיר והעדר הרשעות קודמות.

לחובת הנאשם זקפתי את מודעותו החלקית לחומרת מעשיו, והסיכון כי ישוב ויבצע עבירות דומות.

לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש הנמצא בצידו הנמוך של המתחם, אך לא בתחתיתו.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שלוש שנים מאסר בפועל. המאסר ימנה מיום מעצרו של הנאשם והצדדים יגישו בענין זה הודעה מתואמת תוך עשרה ימים.
- ב. שמונה חודשי מאסר, בו לא יישא אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה על סע' 144 לחוק העונשין שהיא פשע, או כל עבירה שהיא פשע הקשורה בשימוש בנשק.
- ג. ארבעה חודשי מאסר, בו לא יישא אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה על סע' 144 לחוק העונשין שהיא עוון, או שיבוש מהלכי משפט.

לתשומת לב שב"ס המלצת שירות המבחן, לשלב את הנאשם בהליך טיפולי במסגרת המאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ב' חשוון תשפ"א, 20 אוקטובר 2020, במעמד הצדדים.